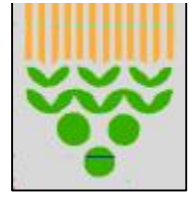

TOPRAK MAHSULLERİ OFİSİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

SAYI: 2010/07

FINDIK BÜLTENİ

04.08.2010

1- FINDIK ALIMLARI:

A)2006/10865 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Toprak Mahsulleri Ofisine fındık alım görevi verilmiştir.

B)Kabuklu fındık alım görevi kapsamında;2006/07, 2007/08 ve 2008/09 alım döneminde toplamda 694 bin ton alım yapılarak karşılığında 2,83 milyar TL ödenmiştir.[Tablo-1]

C)2006/10865 sayılı Kararname ile TMO' ya verilen fındık alım görevi, **Fındık Stratejisi** kapsamında yürürlüğe giren 2009/15202 sayılı Kararname ile sonlanmıştır.

D)**Bakanlığımızca uygulamaya konan Yeni Fındık Stratejisi**; ruhsatlı alanlarda üretim yapan üreticilere "**Alan Bazlı Gelir Desteği**", ruhsatsız alanlarda üretim yapan üreticilere ise fındık bahçelerini söküp alternatif ürünlere geçmeleri halinde "**Söküm ve Alternatif Ürün Desteği**" verilmesini öngörmektedir.

Alan Bazlı Gelir Desteği: Ruhsatlı alanlarda üretim yapan fındık üreticilerine, 3 yıl boyunca 150 TL/da/yıl destekleme yapılmasını,

Söküm ve Alternatif Ürün Desteği: Ruhsatsız alanlarda üretim yapan fındık üreticilerine, fındık üretiminden vazgeçerek alternatif üretime geçmeleri halinde ise ; 1.yıl 300 TL/da, 2.yıl 150 TL/da, 3.yıl yine 150 TL/da destekleme yapılmasını öngörmektedir.

Uygulama Süresi: Uygulama 2009, 2010 ve 2011 yıllarını kapsamaktadır.

2- FINDIK, FINDIK MAMULÜ VE YAN ÜRÜN SATIŞLARI:

A-Kabuklu Fındık Satışları:

Nisan 2010 ayında başlayan kabuklu fındık satışları, Ağustos ayında başlayan yeni hasat dönemi nedeniyle 30 Temmuz 2010 tarihinde sonlandırılmıştır.

Kabuklu fındık satışlarının başladığı 2008 yılından buyana toplam 142 bin ton satış gerçekleştirilmiştir.

YIL BAZINDA KABUKLU FINDIK SATIŞLARI [Bin Ton]		
2008	2009	2010
46	48	48 *

* 30 Temmuz 2010 itibarıyla

B-Naturel İç Fındık Satışları:

2009 yılında, yağlık imalattan seçilen 13-15mm 5.186 ton naturel iç fındık satışı yapılmıştır.

C-Kavrulmuş İç Fındık ve Fındık Mamulleri Satışları:

Giresun Kalite kabuklu fındıklardan imal edilen kavrulmuş iç fındık ve fındık mamulleri satışlarına devam edilmektedir.

Toptan Satışlar:

Kurumumuzca imal ettirilen şekerli fındık ezmesi ve fındık yağının toptan satışları aşağıdaki fiyatlar üzerinden devam etmektedir.

FINDIK EZMESİ VE YAĞININ TOPTAN SATIŞ FİYATLARI [KDV Hariç]	
ÜRÜNLER	FİYATI [TL/Adet]
Şekerli fındık ezmesi (430 gr. Kavanoz)	5,00
Rafine Fındık Yağı (1 Lt. Ambalajlı)	3,00
Rafine Fındık Yağı (5 Lt. Ambalajlı)	13,30

Giresun kalite kabuklu fındıklardan imal edilen TMO markalı ve ambalajlı 1.016 ton kavrulmuş iç fındık Perakende Dağıtım Ağı Olan Firmalara, TMO 'ca belirlenen raf satış fiyatları üzerinden tüketicilere sunulmak şartıyla satılmıştır. Bu kapsamdaki satışlar 19.09.2009 tarihi itibarıyla sonlandırılmıştır.

Perakende Satışlar: Kurumumuza ait 150 noktada kavrulmuş iç fındık, fındık ezmesi ve rafine fındık yağı satışları devam etmektedir.

Kavrulmuş iç fındık ve fındık mamulleri aşağıdaki fiyatlardan satışa sunulmaktadır.

PERAKENDE SATIŞ FİYATLARI [KDV DÂHİL]		
ÜRÜNLER	FİYATI [TL/Adet]	
Kavrulmuş İç Fındık	1.000 Gr	9,90
	500 Gr	5,00
	250 Gr	2,75
	Pikola 500 Gr	7,00
Naturel İç Fındık	500 Gr	5,00
Şekerli Fındık Ezmesi	430 Gr	5,00
Rafine Fındık Yağı	5 Lt	16,00
	1 Lt	3,20

Yıllar bazında gerçekleştirilen perakende satış miktarları ise aşağıdaki gibidir.

ÜRÜN CİNSİ	PERAKENDE SATIŞ MİKTARLARI [Ton]				
	2007	2008	2009	2010	Toplam
Kabuklu Fındık	112	62			174
Kavrulmuş İç Fındık	23	239	4.632	1.744	6.638
Fındık Ezmesi		42	240	71	353
Rafine Fındık Yağı			415	465	880

D- Fındık Yağı Toptan Satışları:

Ham Fındık Yağı: Bugüne kadar yaklaşık 47 bin ton ham fındık yağı satışı yapılmıştır. Ham fındık yağının toptan satış fiyatı KDV hariç 1.80 TL/Kg'dır. Cari satışlar, üretimin gerçekleştirildiği Afyon ve Ordu Şube Müdürlüklerimiz kanalıyla yapılmaktadır.

Rafine Fındık Yağı: 1 litrelik teneke kutular 3,00 TL/adet, 5 litrelik teneke kutular ise 13,30 TL/adet fiyatlardan [KDV hariç] toptan olarak satışa sunulmaktadır. Talep miktarına bağlı olarak vade farksız vade uygulamasına ise devam edilmektedir.

RAFİNE FINDIK YAĞINDA VADELİ SATIŞ UYGULAMASI		
Talep Miktarı (Ton)	100 ... 499 Ton arası	500 Ton ve üzeri
Vade Uygulaması (Gün)	60	90

Bitkisel Yağların Yağ Asidi ve Vitamin Bileşimi:

İnsan beslenmesi açısından bitkisel yağların önemli bir yeri vardır. Fındık yağı ise tekli doymamış yağ asidi [Oleik Asit] ve E vitamini yönüyle zengin bir bileşime sahiptir.

YAĞLAR	BİTKİSEL YAĞLARIN YAĞ ASİTİ VE VİTAMİN BİLEŞİMİ [g/100 g,mg/100g]				
	Doymuş Yağ Asidi	Tekli Doymamış Yağ Asidi [Oleik Asit]	Çoklu Doymamış Yağ Asidi [Linolenik-Linoleik Asit]	Trans Yağ Asidi	E Vitamini [mg/100g]
Fındık yağı	7	80	11	0	48
Zeytinyağı	13	75	10	0	15
Mısırözü yağı	13	24	60	0	14
Ayçiçeği yağı	14	20	64	0	41

E-Yan Ürün Satışları:

22 bin ton kabuklu fındık ve 1.230 ton rafine yağ imalatından alınan 2.555 ton kıymetli çıkıntı, ihale yolu ile satılmıştır.

Ayrıca 86 bin ton naturel iç fındığın yağ imalatına verilmesi ile elde edilen yaklaşık 31 bin ton fındık küspesinin satışı gerçekleştirilmiştir. Cari fındık küspesi satışları, KDV hariç 0,60TL/Kg fiyat üzerinden üretimin gerçekleştirildiği Afyon ve Ordu Şube Müdürlüklerimiz kanalıyla yapılmaktadır.

F-Sosyal Amaçlı Satışlar:

Sosyal Yardımlaşma Dernekleri: Valilikler ve Belediyeler bünyesinde faaliyet gösteren sosyal amaçlı derneklere makul fiyatlardan 13 ton kavrulmuş iç fındık, 2 ton fındık ezmesi ve 7 ton rafine fındık yağı satışı yapılmıştır.

Halk Ekmek Fabrikaları: Alternatif tüketim yolu oluşturulması amacıyla Halk Ekmek Fabrikalarının fındıklı ekmek üretimi, KDV hariç 4,00 TL/Kg fiyattan kavrulmuş kıyılmış fındık temin edilerek desteklenmektedir.

Nisan 2009 ayından bu yana; İzmir [27 ton], Ankara [53 ton] ve İstanbul [349 ton] da bulunan Halk Ekmek Fabrikalarına toplamda 429 ton kavrulmuş kıyılmış iç fındık temin edilmiştir.

3-İMALAT BİLGİLERİ:

A-Kavrulmuş Fındık İmalatı:

Bugüne kadar 22 bin ton kabuklu fındığın imalatı tamamlanmış olup yaklaşık 8.350 ton kavrulmuş iç fındık elde edilmiştir.

B-Fındık Ezmesi İmalatı:

TMO markalı 430 gramlık kavanozlarda imal ettirilen fındık ezmesi, Kurumumuza ait 150 satış noktasında halkımızın beğenisine sunulmuştur. Bu kapsamda 377 ton fındık ezmesi imal ettirilmiş olup iş yerlerimizde satışı devam etmektedir.

C-Yağ İmalatı:

Ham Yağ: 86 bin ton naturel iç fındığın imalatına verilmesi suretiyle 50 bin ton ham fındık yağı ile kıymetli çıkıntı olarak 31 bin ton fındık küspesi üretilmiştir.

Rafine Yağ: fındık yağının tanıtımı ve tüketiminin artırılması amacıyla 1.230 ton rafine fındık yağı imal ettirilmiş olup toptan ve perakende olarak satışa sunulmaktadır.

96 bin ton kabuklu fındığın iç fındığa kırım imalatı ile üretimden alınacak 48 bin ton iç fındığın yağ imalatına verilmesi işlemi devam etmektedir.

4-İÇ VE DIŞ PİYASALARDA FINDIK FİYATLARI:

31 Temmuz 2010 itibariyle iç ve dış piyasalardaki cari fiyatlar aşağıdaki sunulmaktadır.

İÇ VE DIŞ PİYASA FİYATLARI [TL/Kg, \$/Kg]						
ÜRÜN ADI	Ordu	Giresun	Trabzon	Samsun	Akçakoca	DIŞ PİYASA (CPT- \$/Kg)
Giresun Kalite Kabuklu Fındık	-	5.15	5.10	-	-	-
Levant Kalite Kabuklu Fındık	4,80	4.80	4,80	4.80	4,80	-
11-13 mm Naturel İç Fındık	9.60	10.70	9.60	9.60	9.60	6.6
13-15 mm Naturel İç Fındık	9.70	11.70	9.70	9.70	9.70	6.7

5-ÜRETİM, TÜKETİM VE İHRACAT:

2009 yılı üretimi 500 bin ton olarak gerçekleşmiş[TÜİK] olup, 2010 yılı için ise 654 bin ton'luk üretim öngörülmektedir[TÜGEM].

Temmuz 2010 ayı sonu itibariyle iç ve dış tüketim miktarımız yaklaşık 513 bin ton kabukluya karşılık gelmektedir.

Dünya fındık tüketiminin %91'lik kısmı Avrupa ülkeleri tarafından gerçekleştirilmekte ve bunun %80'i çikolata ve şekerleme sanayinde ham madde olarak kullanılmaktadır. %10'u çerez olarak tüketilmektedir.

2001-2009 DÜNYA FINDIK ÜRETİM VE TÜKETİMİ [TON / KABUKLU]											
FINDIK		2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
ÜRETİM	Dünya	200.906	159.690	131.380	201.010	134.940	210.092	163.780	221.100	210.000	280.000
	Türkiye	725.000	625.000	480.000	380.000	525.000	800.000	550.000	780.000	500.000	650.000
TÜKETİM	Dünya	866.108	844.993	731.810	642.790	581.770	758.280	709.620	866.000	800.000	868.000*

Kaynak: USDA, INC Toplantısı 2010 , * TMO tahmini

Dünya fındık ihracatının yaklaşık %80'nini Ülkemiz gerçekleştirmektedir.

FINDIK ÜRETİM MİKTARI VE İHRACATIMIZ				
DÖNEM	ÜRETİM (Kabuklu/Ton)	İHRACAT (İç/Ton)	İHRACAT BEDELİ (Bin \$)	İHRACAT BİRİM FİYATI (\$/kg)(İç)
2004-05	350.000	194.594	1.554.156	8,0
2005-06	530.000	239.366	1.952.767	8,2
2006-07	661.000	248.664	1.262.427	5,1
2007-08	530.000	207.287	1.589.547	7,7
2008-09	801.000	244.504	1.177.130	4,8
2009-10	500.000*	206.033**	1.298.339**	6,3

* TÜİK tahmini , ** 31 Temmuz 2010 tarihi itibariyle KİB

Son 2 sezonda gerçekleştirilen fındık ihracat miktar ve tutarlarının karşılaştırılması aşağıda sunulmaktadır.

AYLIK BAZDA SON İKİ SEZON FINDIK İHRACAT MİKTAR VE TUTARLARI [TON / \$]						
AYLAR	2008-09 SEZONU		2009-10 SEZONU			
	Miktar (Ton)	Değer (\$)	Miktar (Ton)	Değişim %	Değer (\$)	Değişim %
Eylül	47.649	262.130.590	27.905	-41,4	151.825.351	-42,1
Ekim	37.266	183.589.567	31.446	-15,6	200.858.971	9,4
Kasım	27.760	123.852.967	24.136	-13,1	156.348.325	26,2
Aralık	16.081	71.089.074	19.673	22,3	123.646.807	73,9
Ocak	16.784	74.260.047	15.172	-9,6	96.195.460	29,5
Şubat	14.988	64.181.388	15.566	3,9	97.056.259	51,2
Mart	14.209	59.571.635	15.684	10,4	99.552.113	67,1
Nisan	13.409	58.284.767	15.802	17,8	105.070.749	80,3
Mayıs	13.144	59.691.141	13.440	2,3	88.278.170	47,9
Haziran	14.373	70.390.703	12.125	-15,6	78.300.279	11,2
Temmuz*	15.120	76.300.823	15.184	0,4	101.771.743	33,4
TOPLAM	230.783	1.103.342.702	206.033	-10,7	1.298.338.586	17,7

* 31Temmuz 2010 tarihi itibariyle KİB

Fındık ihracatı yaptığımız ilk 5 ülke ise aşağıda gösterilmiştir.

01.01.2009-31.12.2009 TARİHLERİ ARASINDA İHRACAT YAPTIĞIMIZ İLK 5 ÜLKE [KG/ \$]		
ÜLKE	Miktar (Kg)	Değer (\$)
ALMANYA	54.822.885	272.322.099
İTALYA	48.219.320	284.786.249
FRANSA	18.786.066	100.495.212
BELÇİKA	10.295.475	45.483.337
İSVİÇRE	9.431.817	47.786.674

6- TMO STOKLARI:

04.08.2010 tarihi itibariyle kabuklu fındık ve fındık mamulleri stoklarımız ise aşağıdaki gibidir.

TMO ŞUBE MÜDÜRLÜKLERİ BAZINDA KABUKLU FINDIK STOKLARI [TON]				
ŞUBE	2006 MAHSULÜ	2007 MAHSULÜ	2008 MAHSULÜ	TOPLAM
AKÇAKOCA	4.121	26.272	133.709	164.103
SAMSUN	8.127	11.165	14.119	33.411
ORDU	1.719	17.781	33.690	53.189
GİRESUN	49	6.154	53.626	59.830
TRABZON	3.654	6.815	27.602	38.070
TOPLAM	17.670	68.187	262.746	348.604

FINDIK MAMULLERİ STOKLARI [TON]	
KAVRULMUŞ İÇ FINDIK	104
ŞEKERLİ FINDIK EZMESİ	24
RAFİNE FINDIK YAĞI	311

Tablo-1: TMO'NUN ŞUBELER BAZINDA SON ÜÇ SEZONDUR YAPTIĞI FINDIK ALIM MİKTARLARI (TON)

ŞUBELER	2006-2007 Sezonu				2007-2008 Sezonu								2008-2009 Sezonu				GENEL TOPLAM				
	2006 Mahsulü				2005 Mahsulü				2006 Mahsulü				2007 Mahsulü					2008 Mahsulü			
	ÜRÜN ÇEŞİDİ				ÜRÜN ÇEŞİDİ				ÜRÜN ÇEŞİDİ				ÜRÜN ÇEŞİDİ					ÜRÜN ÇEŞİDİ			
	GİRESUN	LEVANT	SIVRI	TOPLAM	GİRESUN	LEVANT	SIVRI	TOPLAM	GİRESUN	LEVANT	SIVRI	TOPLAM	GİRESUN	LEVANT	SIVRI	TOPLAM		GİRESUN	LEVANT	SIVRI	TOPLAM
AKÇAKOCA	0	40.743	0	40.743	0	14.286	0	14.286	0	5.217	0	5.217	0	36.368	0	36.368	0	99.010	0	99.010	195.624
SAMSUN	0	30.280	99	30.379	0	4.274	0	4.274	0	1.084	0	1.084	0	6.614	34	6.648	0	42.464	160	42.624	85.009
ORDU	0	41.089	0	41.089	0	9.359	0	9.359	0	8.636	0	8.636	0	27.025	0	27.025	0	112.369	5	112.374	198.483
GİRESUN	29.927	719	947	31.593	4.213	0	0	4.213	1.926	0	70	1.996	14.163	1.304	434	15.901	63.478	8.310	8.156	79.944	133.647
TRABZON	5.103	10.386	3.197	18.686	0	8.610	0	8.610	536	8.123	1.039	9.698	1.203	6.681	1.815	9.699	2.330	30.381	1.378	34.089	80.781
GENEL TOPLAM	35.030	123.217	4.243	162.490	4.213	36.529	0	40.742	2.462	23.060	1.109	26.631	15.366	77.992	2.283	95.641	65.808	292.534	9.699	368.041	693.545

- 2007/08 Alım Sezonu'nda 2005-2006 mahsulü ürünler FKB'den satın alınmıştır.

7- FINDIK YAĞININ ÖZELLİKLERİ:

Aradığınız sağlıklı yaşam formülünü doğanın insana en güzel ikramlarından biri olan mucize meyve fındık içerisinde bulacaksınız. Fındık ve fındık yağı, içeriğindeki zengin vitamin ve mineraller ile doğal, besleyici ve sağlıklı bir besin kaynağıdır.

Fındık; vücutta dokuların yenilenmesi, metabolizmanın düzenli çalışması ve bağışıklık sisteminin oluşturulması gibi hayati faaliyetler için gerekli olan B1, B2, B3 ve B6 vitaminleri yönünden çok önemli bir kaynaktır. Ayrıca doğal bir antioksidan olan ve dolaşım, üreme, sinir ve kas sistemimiz için gerekli olan E vitamini, sert kabuklu yemişler arasında en çok fındıkta bulunmaktadır.

Fındık mineral madde açısından da çok zengin bir kaynaktır. Erişkin bir insan; 100 gr iç fındık tüketerek günlük Demir (Fe), Magnezyum (Mg), Bakır (Cu), Manganez (Mn), Potasyum (K), Fosfor (P), Çinko (Zn), Kalsiyum (Ca) ihtiyacının bir bölümünü ve sağladığı 650 kcal enerjiyle günlük enerji ihtiyacının dörtte birini karşılayabilir.

Dünya üretiminin %70'ini gerçekleştiren ülkemiz, dünyanın en büyük fındık üreticisi ve ihracatçısı konumundadır. Ancak halkımız, fındığı ne yazık ki yeterince tanımamakta ve tüketmemektedir.

Ülkemizde genelde kuruyemiş olarak tüketilen fındığın, natürel, kavrulmuş, kıyılmış, dilinmiş veya un hali yaygın olarak çikolata sanayinde, bisküvi, şekerleme, tatlı, pasta, dondurma imalatında kullanılmaktadır. Ayrıca, fındık işlenerek rafine fındık yağı olarak sofralarda, temizleyici, nemlendirici ve dağıtıcı olarak kozmetik sanayinde kullanılmaktadır.

Kuruluşumuz 2006 yılından itibaren yer aldığı fındık sektöründe, halkımızı fındık tüketimine özendirmek için tanıtım amaçlı kavrulmuş iç fındık, fındık ezmesi ve fındık yağını uygun fiyatlardan satmaktadır.

Sağlıklı ve dengeli beslenme için önem arz eden fındığın, Kuruluşumuzca yapılan tanıtım faaliyetleri ile kişi başına 700 g olan iç fındık ve fındık mamulleri tüketimini artırmak amaçlanmaktadır.

Pahalı yağ olarak bilinen Fındık Yağını, yeterince tüketme imkânı bulamayan halkımıza uygun fiyatla bu yağı tüketme fırsatı sunmuş bulunmaktayız.

Yeterince tanınmayan ancak insan sağlığına sayısız faydaları olan fındık yağının en önemli özelliklerini şöyle sıralamak mümkündür:

* Fındık yağı, trans yağ asidi, kolesterol ve herhangi bir katkı maddesi içermemektedir. Bütün yağlar arasında en yüksek yanma ve en düşük donma derecesine sahip olan yağdır.

* Bilimsel verilere göre fındık yağı, insan vücuduna en çok yararı olan, yararlı kolesterolü yükselten ve en hızlı yakılan yağ olarak birinci sırada yer almaktadır.

* Düşük donma derecesi ile yağın vücut içinde dolaşımında iken katılaşmasını ve damar tıkanıklıklarına yol açmasını engeller. 220–240°C olan yanma ısısı özelliği ile hem sağlık, hem de lezzet açısından en büyük sorun olan, yağın yanması problemini engelleyerek yanık yağ kokusu ile yanmış yağ tadını ve bunların beraberinde getirebileceği kanserojen etkiyi ortadan kaldırır.

* Pratikteki uygulamalar neticesinde; fındık yağının kızartmalarda ortamda ve yiyecekte koku bırakmadığı, hafif ve lezzetli olması nedeniyle hamur işleri de dahil her türlü yemek yapımında çok iyi sonuçlar verdiği bilinmektedir.

* Bileşiminde bulunan %77 oranındaki tekli doymamış yağ asidi (Oleik asit) sayesinde vücutta parçalanması ve sindirimi kolaydır. Bu sebeple fındıktan elde edilen yemeklik yağlar kolesterol seviyesini düşürücü ve beslenme için elverişlidir. Ayrıca, kalp damar sağlığı için de yararlı olduğu bilimsel olarak kanıtlanmıştır.

* TÜBİTAK tarafından ülke çapında 960 okul çocuğuyla yapılan bir tarama çalışmasında Türk çocuklarının %90'nı B2, %84'ünün de B6 vitamini yönünden yetersiz beslendikleri gözlenmiştir.

* Kan yapımı ve ruhsal sağlık açısından gerekli olan B2 ve B6 vitaminleri fındık ve fındık yağında önemli düzeylerde bulunduğundan bu besinin her gün düzenli olarak tüketilmesi ülkemiz çocuklarının iki ana beslenme sorununa pratik bir çözüm olacağı düşünülmektedir.

* Fındık yağının, insan sağlığı ve beslenmesindeki önemi de dikkate alındığında vatandaşlarımızın daha sağlıklı beslenebilmesi bakımından, bundan sonraki süreçte fındık yağının tüketiminin artırılması ve sofralarımızdaki hak ettiği yeri alması için çalışmalarımız sürdürülecektir.

* 100 g Fındık Yağındaki Beslenme Öğeleri:

Enerji	Protein	Tekli Doymamış Yağ Asitleri	Çoklu Doymamış Yağ Asitleri	Doymuş Yağ Asitleri	Trans Yağ Asiti	Kolesterol	Karbonhidrat	Tokoferol (E vitamini)
895 kcal. 3741 kj.	0 g.	77 g.	15 g.	8 g.	Trans Yağ Asiti içermez.	0 g.	0 g.	34 mg.
Kolesterolsüzdür. Gıda Katkı Maddesi İhtiva Etmez.								